

Capitolul 8 include managementul respirator al nou-născuților prematuri cu SDR DS prin prisma noilor strategii de ventilație începând de la nCPAP precoce în sala de naștere, administrarea surfactantului prin metoda non invazivă LISA, elaborată de autor. Sunt descrise indicațiile și contraindicațiile, mecanismul de acțiune a nCPAP. O etapă intermediară este tehnica INSURE -intubarea electivă, cu administrarea surfactantului, urmată de extubare și plasare la suport respirator non invaziv, care e demonstrat prin studii științifice că reduce necesitatea de ventilație mecanică și scade numărul complicațiilor legate de asta, dar dovezile folosirii pe termen lung și beneficiile sunt limitate.

Ultimul capitol reprezintă un rezumat al celor mai importante momente în problema prematurității, a suferinței respiratorii la nou-născuții prematuri, impactul regionalizării și transportării gravidelor cu risc de naștere prematură la un nivel superior de îngrijire, cu îmbunătățirea indicatorilor perinatali de morbiditate și mortalitate.

Anexa include algoritmul de îngrijire a nou-născuților cu vârste de gestație mai mici de 34 săptămâni.

În concluzie, monografia **Strategii terapeutice în sindromul de detresă respiratorie**

prin deficit de surfactant la prematuri, elaborată de către conf. univ., dr. Larisa CRIVCEANSCAIA, este o lucrare amplă, ce elucidează problemele actuale ale prematurilor cu SDR DS. În baza lucrului științific efectuat, s-a propus de a introduce metodele non invazive de suport respirator T-piece și nCPAP precoce în sala de naștere și administrarea non invazivă a surfactantului prin metoda LISA, precum și a fost elaborat un algoritm de îngrijire a nou-născuților cu vârste de gestație mai mici de 34 săptămâni. Acest manual poate servi ca un suport teoretic și practic pentru toți cei interesați de problema suportului respirator la nou-născuți prematuri.

3.10.2016 Referent științific,
Prof. univ., dr.hab.șt.med. **Veaceslav Moșin**

Recenzie asupra monografiei

„ABORDAREA CLINICO-GENETICĂ CONTEMPORANĂ A DISTROFIEI MUSCULARE DUCHENNE”

Autor **Sacară Victoria**, doctor în medicină, conferențiar cercetător

Monografia „*Abordarea clinico-genetică contemporană a Distrofiei Musculare Duchenne*” se situează la intersecția a două discipline fundamentale: medicină (neurologie) și biologie (genetică moleculară), fiind direcții activ dezvoltate în cercetarea contemporană în secolul XXI. Acest fapt se reflectă în studiul aspectelor clinice, biochimice, genetice al celei mai severe maladii neuromusculare – Miodistrofia Duchenne. Nivelul ridicat de invaliditate precoce, limitarea duratei de viață în urma insuficienței cardiorespiratorii, dereglarea aparatului locomotor, a somnului, lipsa metodelor eficiente de tratament determină exclusiv importanța medicală și social-economică a acestei probleme.

Originalitatea și noutatea științifică a lucrării rezidă în importanța studierii contribuției variantelor polimorfe ale genelor ciclului folat și metioninic și a genei disfuncției endoteliale în determinarea riscului genetic al procesului de progresie rapidă miopatică în MDD/B. A fost explicat din punct de vedere științific

sistemul de prognozare a gravității decurgerii bolii la copiii cu MDD/B, bazat pe analiza impactului delețiilor în gena DMD și a datelor despre genotiparea polimorfismelor genelor MTHFR, MTR, MTRR și eNOS. Importanța teoretică a lucrării constă în propunerea unei scheme noi de dezvoltare a procesului miopatic care va permite elaborarea metodelor de tratament individualizat.

Pentru prima dată în Republica Moldova, au fost studiate spectrul, răspândirea, frecvența și particularitățile molecular-genetice ale Distrofiei Musculare Duchenne. De asemenea, a fost estimat rolul asocierii genelor modificatoare în cazul patologiei monogenice care permite completarea legăturilor patogenetice ale procesului patologic. A fost fundamentat din punct de vedere științific sistemul de prognozare a gravității decurgerii bolii la copiii cu MDD/B, bazat pe analiza impactului delețiilor în gena DMD și a datelor despre genotiparea polimorfismelor genelor ciclurilor folat, metioninic și al genei *eNOS*.

Rezultatele cercetării descrise în monografia dnei dr. Sacară Victoria aferă posibilități de prognostic al evoluției procesului miopatic la pacient, urmată de corecție metabolică individuală. Strategia prezentată permite de a evalua riscurile individuale ale modificărilor patologice, de a forma grupuri în dependență de gradul de risc și de a stabili măsurile specifice, prioritar cu caracter medical.

Prezenta lucrare este o generalizare teoretică și practică a activității autorului pe parcursul ultimilor 25 ani în domeniul geneticii umane. Organizarea monografiei este una clasică și cuprinde șase capitole: 1. Considerații generale privind Distrofia Musculară Duchenne; 2. Aspecte clinicoepidemiologice și molecular-genetice ale cercetării Distrofiei Musculare Duchenne; 3. Metodele de diagnostic utilizate în cazul DMD/DMB; 4. Analiza gradului de răspândire a variantelor polimorfe ale genelor candidate și asocierea lor cu realizarea procesului miopatic în cazul DMD; 5. Modelarea interacțiunii genotip – fenotip și prognosticul severității procesului patologic la pacienții cu MDD/B; 6. Evoluția abordărilor terapeutice pentru Distrofia Musculară Duchenne.

Monografia „*Abordarea clinico-genetică contemporană a Distrofiei Musculare Duchenne*”, elaborată de Dna doctorul în științe medicale Victoria Sacară, sub redacția științifică a doctorului habilitat în știin-

țe meicale, academician al AȘM Stanislav Groppa și doctorului habilitat în științe biologice, academician al AȘM Maria Duca, conține un material experimental deosebit de bogat, obținut într-o perioadă îndelungată de timp, cu utilizarea metodelor clasice și contemporane din domeniul geneticii moleculare-umane, prezintă un model de aplicare a rezultatelor teoretice în practică. Lucrarea respectivă se bazează pe o explorare exhaustivă a resurselor bibliografice actuale vizând cele mai diverse domenii de cercetare, cum ar fi medicina, genetica, biologia moleculară, ingineria genetică, statistica ș.a. Monografia a fost scrisă cu utilizarea unui limbaj clar pentru practicieni. În același timp, autoarea nu a încălcat rigoarea științifică a expunerii, utilizând raționamente și argumentări deslușite și accesibile. Perfectarea academică, tehnică, ortografică și stilistică a lucrării corespunde celor mai înalte rigori înaintate față de lucrările științifice, iar autorul merită cea mai înaltă apreciere pentru efortul în cercetare și analiza rezultatelor obținute. Lucrarea nu are analogii în comunitatea academică națională și în cea de peste hotarele țării. Monografia va fi pe larg solicitată atât de către comunitatea științifică, precum și de către cadre didactice, doctoranzi, studenți ai facultăților de biologie și medicină.

Doctor habilitat în științe medicale,
Profesor universitar **Neli Revenco**

Recenzie

**PENTRU MONOGRAFIA „ABORDAREA CLINICO-GENETICĂ CONTEMPORANĂ
A DISTROFIEI MUSCULARE DUCHENNE”**

elaborat de **Sacără Victoria**, dr.med, conf. cercet., șef Lab. Genetică Molecular Umană

Monografia cu titlul „Abordarea clinico-genetică contemporană a Distrofiei Musculare Duchenne” abordează probleme actuale ale geneticii medicale și moleculare. Lucrarea prezintă o direcție nouă privind depistarea markerilor genetici asociați cu maladia Duchenne/Becker, fapt ce permite studierea mai profundă a acestei dereglări. Studiul dat informează despre rolul genetic în etiologia miopatiilor, despre procese moleculare, care de cele mai multe ori rămân în afara atenției specialiștilor. Pentru prima dată în Republică au fost studiate particularitățile genetice unice ale genelor componente ale metabolismului metioninei/ho-

mocisteinei și oxidului nitric la pacienții cu diagnosticul MDD/B cu scopul prognozării severității procesului patologic și argumentării implementării corecției individuale ale pacienților. Grație cercetării rolului asocierii genelor modificatoare (în cazul MDD/B), a fost completate legăturile patogenetice ale procesului patologic și a fost propusă o schemă nouă de dezvoltare a procesului miopatic. Efectuarea modelării matematice a permis evaluarea rolului și importanței factorilor genetici în rata de progresie și efectuarea prognosticului procesului patologic. Aspectul practic al lucrării reprezintă o modificare substanțială al prin-